

Konstnärsnämndens budgetunderlag 2022–2024

Dnr: KN 2021/3232

Konstnärsnämnden, Maria skolgata 83, 118 53 Stockholm

Tel: 08- 50 65 50 00

E-post: info@konstnarsnamnden.se

Hemsida: www.konstnarsnamnden.se

Innehåll

1. Inledning	4
2. Konstnärsnämndens förslag	5
3. Konstnärlig utveckling och nyskapande kultur	5
3.1. Stipendier och bidrag till enskilda konstnärer	5
3.1.1. Bild och form – anslag 5:2 ap.1	6
3.1.2. Musik, teater, dans och film – anslag 5:2 ap.6	6
3.1.3. Tioåriga långtidsstipendier – anslag 5.2 ap.4	7
3.1.4. Statliga ålderspensionsavgifter	7
3.2. Internationella program	8
3.2.1. Internationella programmet inom bild och form – anslag 5:2, ap.1	9
3.2.2. Internationella dansprogrammet – anslag 5:2 ap.6	9
3.2.3. Internationella musikprogrammet – anslag 5.2 ap.6	10
3.2.4. Internationella program för fler konstområden	10
3.3. Kulturbryggan	11
4. Konstnärers ekonomiska och sociala villkor	11
5. Organisation och förvaltning	12
6. Ekonomiska villkor	14
6.1. Ekonomiska villkor för förvaltningsanslaget	14
6.1.1. Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret	14
6.1.2. Anslagskredit på förvaltningsanslaget	14
6.1.3. Ackumulerad anslagsbehållning	14
6.2. Investeringar	15
6.3. Bemyndiganden	15
6.4. Sammanställning av medelsbehov	16

1. Inledning

Kulturen är ett av de områden som drabbats hårt av de restriktioner som infördes i samband med coronapandemin. Konstnärsnämnden har tillsammans med övriga kulturmyndigheter getts i uppdrag att fördela krisstöd till kulturen. Vi har under året arbetat för att så snabbt och effektivt som möjligt bereda och fördela regeringens krisstöd, samtidigt som vi följt upp och analyserat såväl pandemins konsekvenser som krisstödens effekter för konstnärerna.

Den kulturpolitiska målsättningen att kulturen ska vara en dynamisk kraft med yttrandefriheten som grund, handlar bland annat om att stödja konstnärlig och kulturell angelägen verksamhet, som inte alltid klarar sig på marknadsmässiga villkor. De konstnärer som tillhör den gruppen, har genom inställda evenemang och uteblivna arbetstillfällen, blivit betydligt fler under pandemin. Hela det kulturella ekosystemet är satt i gungning. Internationellt utbyte och det svenska kulturlivets möjlighet att verka i andra länder är även det en viktig del av målet. Konstnärsnämnden har uppdraget att främja internationalisering och vi undersöker nu hur det internationella utbytet kan utvecklas i en tid när resor, av flera anledningar, kan komma att begränsas.

Att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet är centralt för samhällets bildningssträvanden och är ett mål som ligger nära myndighetens uppdrag. Den politiska ambitionen att kulturutbudet ska präglas av mångfald och hög kvalitet oavsett var i landet man bor, väcker idag frågan om vilket kulturliv som kommer att finnas kvar efter pandemin. Många, från den enskilde konstnären, till institutioner, organisationer och arrangörer står nu på "ruinens brant". Många är de konstnärer som redan lämnat yrket för studier eller andra försörjningsmöjligheter.

Målet om att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling innebär en stor utmaning i vår strävan att i tvärssektoriell samverkan lyfta konstnärsperspektivet – konstnärers villkor och konstnärliga värden. Pandemin har visat på betydelsen av att de kulturpolitiska åtgärderna samordnas med samhällets insatser inom andra politikområden. Målet, att kulturen ska vara en grund i samhällsutvecklingen, är centralt inte bara för att konstnärers villkor ska förbättras, utan för kulturlivet och samhället i stort.

Konstnärsnämnden har ett brett främjandeuppdrag. Vi stödjer yrkesverksamma konstnärer genom hela yrkeslivet. Dels genom våra stipendier och bidrag, dels genom vårt långsiktiga arbete för att stärka villkoren för hela gruppen. Insatser för att långsiktigt förbättra konstnärernas ekonomiska och sociala villkor är avgörande för att vända utvecklingen och nå målen för kulturpolitiken. Det är därför angeläget att även efter pandemin prioritera arbetet med analys och uppföljning av konstnärernas villkor. Det är en kunskapsuppbyggnad som är central för att kunna växla upp samarbetet med andra myndigheter, såväl andra kulturmyndigheter som Kulturrådet och Myndigheten för kulturanalys som regionala kulturaktörer och statliga myndigheter inom andra politikområden, vilka på olika sätt kan bidra till att stärka konstnärerna på arbetsmarknaden.

Vi har under det gångna året arbetat med de utökade uppdrag vi fått för att dela ut krisstöd och vara en kunskapsbank gällande andra stödåtgärder som skulle kunna komma konstnärerna till del. Vi har gjort det samtidigt som vi utfört våra ordinarie uppdrag och i stort sett med vår ordinarie personal. Vi har också tvingats ställa om en hel del av vårt internationella arbete. Det har krävt mycket av all personal på myndigheten och det som blivit lidande är de långsiktiga processerna. Vi ser betydelsen av att kunna ge utrymme för vår egeninitierade uppföljning och analys för att på bästa sätt kunna möta upp behoven hos konstnärerna samt för att ge regering och andra aktörer bra analyser och underlag om utvecklingen.

2. Konstnärsnämndens förslag

I budgetunderlaget anges behoven för kommande år i verksamhetens olika delar. Medelsbehovet anges samlat i det här avsnittet. I sammanställningen redovisas förslagen och det beräknade medelsbehovet för respektive anslagspost för perioden 2022–2024. Uppgifterna redovisas även i avsnitt 6.4 (tabell 4).

- **Anslag 5:1, ap.1 Konstnärsnämnden** tillförs totalt 4 000 tkr årligen för myndighetens verksamhet och förvaltning.
- **Anslag 5:2, ap.1 Visningsersättning samt bidrag till bild- och formkonstnärer** tillförs 5000 tkr årligen
- **Anslag 5:2, ap.4 Långtidsstipendier** tillförs 1 000 tkr årligen (inklusive statlig ålderspensionsavgift), vilken skulle möjliggöra 4 nya långtidsstipendier/år förutom de som tillkommer när medel tillförs från avslutade inkomstgarantier.
- **Anslag 5.2, ap.6 Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film** tillförs totalt 10 000 tkr årligen
- **Anslag 5:2, ap.7 Kulturbryggan** tillförs 1 000 tkr årligen

3. Konstnärlig utveckling och nyskapande kultur

Det regionala arbetet är sedan tre år tillbaka prioriterat inom myndigheten och kommer att vara fortsatt prioriterat framöver. Till följd av den pandemi som drabbat kulturlivet och konstnärerna hårt, är det viktigare än någonsin att vi når ut med stöd och insatser i hela landet, om vi ska lyckas bibehålla ett brett konst- och kulturliv även utanför storstadsregionerna.

Våra stipendier och bidrag söks inte i samma utsträckning av konstnärer i alla regioner. Vi saknar också sökande inom vissa konstnärliga uttryck. Här ser vi behov av ökade kommunikationsinsatser och regional samverkan för att kunna möta uppdraget i regleringsbrevet, *Kultur i hela landet*. Genom att konstnärer kan vara verksamma i hela landet bidrar vi till målet om att kulturen ska komma fler till del oavsett var i landet man bor. Vi samverkar med regionala och statliga aktörer för att stärka konstnärernas villkor och den kulturella infrastrukturen, bland annat genom aktivt deltagande i det samverkansråd som är kopplat till *Kultursamverkansmodellen*.

Konstnärsnämnden tecknar övergripande överenskommelser med flera regioner och arbetar genom samverkansprojekt inom de internationella programmen och även genom Kulturbryggans strukturbidrag aktivt på lokal och regional nivå.

3.1. Stipendier och bidrag till enskilda konstnärer

Den pandemi som utbröt år 2020 har drabbat de enskilda konstnärerna hårt. Begränsat antal i publiken och därmed inställda evenemang samt avrådan från internationellt resande har medfört att konstnärer har haft svårt att vara yrkesverksamma. Många konstnärer har sett hela sin arbetsmarknad försvinna och det kommer att ta tid för kulturarbetsmarknaden att återhämta sig. Stipendier och bidrag kommer i en sådan kontext att vara viktigare än någonsin för konstnärers

möjligheter till utveckling och fördjupning, men även för att överhuvudtaget kunna fortsätta vara verksamma som konstnärer. Konstnärsnämnden fick utökad budgetram år 2021, vilket möjliggör en förstärkning på arbetsstipendier, men ökningen täcker inte på långt när behovet. En ytterligare utökad budgetram för stipendier och bidrag, skulle ge fler konstnärer möjlighet till stöd och utveckling.

Det behövs även en årlig uppräknings av bidragsanslagen för att inte det direkta stödet till konstnärerna ska urholkas, då arbetet med hantering och bedömning av bidragsansökningar till viss del finansieras genom dessa anslag.

3.1.1. Bild och form – anslag 5:2 ap.1

Prioriteringar: Fler arbetsstipendier och projektbidrag.

Bild och form

Inom bild- och formområdet finns endast ett fåtal fasta anställningar. Konstnärsnämndens stipendie- och bidragsgivning utgör en stor del av det statliga stöd som finns för enskilda konstnärer inom bild- och formområdet. Då uppdragen och utställningsmöjligheterna minskat till följd av pandemin är tillgången till stipendier och bidrag ännu betydelsefullare än tidigare.

Bifallsgraden inom bild och form är låg. En förstärkning av anslaget är nödvändig för att kunna möta bild- och formkonstnärernas behov genom fler arbetsstipendier. Samma låga bifallsgrad gäller för projektbidrag, vilka också behöver förstärkas.

3.1.2. Musik, teater, dans och film – anslag 5:2 ap.6

Prioriteringar: Fler arbetsstipendier behövs inom samtliga konstområden och nivåerna på stipendierna bör höjas, särskilt inom musikområdet. Antalet projektbidrag bör öka inom filmområdet. Särskilt prioriterat är stöd till det växande cirkusområdet.

Musik

Den enskilda musikkonstnären har ofta svårt att försörja sig på sin musik. Ersättningsnivåerna till utövarna har sedan många år stagnerat och pandemin har slagit hårt mot musikbranschen. Antalet fördelade arbetsstipendier behöver bli fler för att möjliggöra konstnärlig utveckling för en större andel yrkesverksamma musikkonstnärer, samt för att omfatta fler musikaliska uttryck.

Ettåriga arbetsstipendier inom musikområdet är på 50 000 kr, vilket är hälften av nivån inom bild och form respektive dans. Med ökade medel skulle en höjning på stipendienivån kunna ske utan att antalet fördelade arbetsstipendier behöver bli färre.

Teater

Frilansmarknaden inom teaterområdet ökar, då allt fler tillsvidarejänster ersätts av visstids- och projektanställningar. Pandemin har slagit hårt på teaterområdet, framför allt för privatteatrar och fria grupper, vilket direkt påverkar frilansarnas villkor, då det medför än färre anställningar. Konstnärsnämndens bidrag och stipendier möjliggör för konstnärer verksamma inom teaterområdet att trots det bedriva och fördjupa sin konstnärliga verksamhet.

Tilldelade medel inom teater ligger på en låg nivå och vi har därför endast ett fåtal fleråriga arbetsstipendier. Värt att påminna om är att arbetsstipendier inom teaterområdet fördelas mellan många olika konstnärliga yrkeskategorier. För att bidra till konstnärlig utveckling för konstnärer inom alla teaterområdets yrkesgrupper bör fler arbetsstipendier delas ut, både ett- och fleråriga.

Dans och cirkus

Från och med 2019 hanteras ansökningar från cirkusområdet av arbetsgruppen för dans, som numera heter arbetsgruppen för dans och cirkus och består av ledamöter med kompetens inom båda konstområdena. Den samtida cirkusen är under stark utveckling och det finns behov av arbetsmöjligheter och strukturer i landet, vilket Statens kulturråds kartläggning av cirkusen i Sverige (2017) visade på. Anslaget bör förstärkas för att möta det växande behovet inom arbetsgruppens ansvarsområde. Både dans- och cirkusområdet har en stor internationell arbetsmarknad, vilken har drabbats hårt genom olika länders restriktioner för att minska smittspridning under pandemin.

År 2019 höjdes nivån på ettåriga arbetsstipendier inom dans och cirkus till 100 000 kr, vilket medförde att bifallsgraden sjönk. För att kunna fördela fler arbetsstipendier inom framför allt cirkus behöver anslaget förstärkas.

Film

Det finns endast ett fåtal anställningar inom filmområdet och bland verksamma filmkonstnärer är efterfrågan på stipendier och bidrag stor. Konstnärsnämndens bidrag, som inom filmområdet är jämnt fördelade mellan kvinnor och män, möjliggör en fördjupning och utveckling inom framförallt kort- och dokumentärfilm.

En stor del av ansökningarna inom filmområdet gäller projektbidrag. Det visar på ett behov av mer medel att fördela som projektbidrag inom filmområdet. Söktrycket är stort och produktionen av en film sträcker sig ofta över flera år och behöver relativt stor finansiering genom bidrag. Filmområdet behöver därför stärkas, inte bara med fler arbetsstipendier utan även med fler beviljade projektbidrag.

3.1.3. Tioåriga långtidsstipendier – anslag 5.2 ap.4

Prioriteringar: Fler långtidsstipendier framför allt inom musik samt bild och form.

Långtidsstipendierna ger konstnärer möjlighet att långsiktigt utveckla sitt konstnärskap genom att utgöra en viss ekonomisk basstrygghet. Detta är på grund av pandemins effekter än viktigare än tidigare. Konstnärsnämnden hanterar från och med 2021 112 och Sveriges författarfond 28 av totalt 140 långtidsstipendier. Nya långtidsstipendier införs i takt med att de statliga inkomstgarantierna blir färre till antal och medel därmed frigörs. Vissa år fördelas flera nya långtidsstipendier, andra år inga alls. Glädjande är att under 2021 fördelas 14 nya långtidsstipendier, varav 11 av Konstnärsnämnden och 3 av Sveriges författarfond.

Vi föreslår dock att anslaget förstärks ytterligare, så att fler konstnärer ges möjlighet till en långsiktig utveckling. Befintliga långtidsstipendier är sedan inrättandet av stipendieformen relativt jämnt fördelade mellan konstområdena. Konstområdena är dock olika stora. Det är framför allt inom områdena musik samt bild och form, som fler långtidsstipendier behövs, då antalet konstnärer inom dessa områden är betydligt fler än inom övriga konstområden. Det beräknade medelsbehovet möjliggör fyra nya långtidsstipendier per år, utöver de som överförs då antalet inkomstgarantier minskar.

3.1.4. Statliga ålderspensionsavgifter

Historiskt har Konstnärsnämndens betalning av statliga ålderspensionsavgifter (STÅP) varit mellan 0 och 4 mnkr. 2020 var den 7,1 mnkr och 2021 kommer Konstnärsnämnden betala 8,1 mnkr i statlig ålderspensionsavgift.

Nivån för STÅP-avgiften beräknas utifrån kostnaden för de pensionsgrundande stipendierna och bidragen två år innan det år avgiften betalas. Därutöver gör Pensionsmyndigheten en avstämning av att rätt avgift betalats, eventuella differenser leder till att ett regleringsbelopp fastställs som påverkar STÅP-avgiften i efterhand. Detta regleringsbelopp har Konstnärsnämnden ingen möjlighet att bedöma, däremot lämnar vi här uppgifter om de pensionsgrundande stipendiebetalningarna som Konstnärsnämnden gjort under 2019.

STÅP-avgiften som betalas av Konstnärsnämnden berör både Konstnärsnämndens såväl som Författarfondens pensionsgrundande stipendier och bidrag. Konstnärsnämndens pensionsgrundande stipendier och bidrag uppgick år 2020 till 25 404 000 kr (2019: 25 160 000 kr).

STÅP-avgiften motsvarar ca 10 procent av de pensionsgrundande betalningarna vilket innebär att utifrån här redovisat underlag prognostiserar vi Konstnärsnämndens andel av STÅP-avgiften år 2022 till 2 550 000 kr. Författarfondens långtidsstipendier uppgick till 3 487 500 kr vilket ger ca 350 000 kr i STÅP-avgift. Avgiften för Konstnärsnämnden och den för Författarfondens långtidsstipendier blir tillsammans ca 2 900 000 kr. Till detta skall läggas Författarfondens övriga stipendier och bidrag samt eventuellt regleringsbelopp.

3.2. Internationella program

Prioriteringar: Stärkt samverkan regionalt och lokalt genom de internationella programmen för att i hela landet främja konstnärers förutsättningar för internationalisering. Utvecklad och koordinerande roll för Konstnärsnämnden gällande residensverksamhet inom samtliga konstområden. Internationella program inom samtliga konstområden. Ökat utbyte med delar av världen vi inte når idag.

Konstnärsnämndens internationella verksamhet svarar mot den del av myndighetens uppdrag som rör internationalisering. Den internationella verksamheten har påverkats kraftigt av pandemin, då internationella resor inte har varit möjliga att genomföra. Konstnärsnämndens residensverksamhet och expertbesök har fått skjutas fram eller ställas om till digitala format. Detta har varit framgångsrikt, men omställningen har också tagit resurser. Ofta tar det mer tid att planera och genomföra en verksamhet digitalt.

För att konstnärer även efter pandemin ska kunna vara verksamma är det viktigt att den internationella verksamheten upprätthålls, utvecklas och så snart det är möjligt, återupptas. En förstärkning av Konstnärsnämndens internationella verksamhet är viktig för att långsiktigt främja konstnärers möjligheter att vara verksamma.

De internationella programmen stödjer idag internationalisering i hela landet inom bild och form, dans respektive musik samt främjar utbytet mellan svenska och utländska konstnärer. Utbyten har fram till idag främst skett inom Europa samt med Nordamerika. För att stimulera till utbyte med andra delar av världen och för att möta behov inom de olika konstområdena, bör den utåtriktade främjande internationella verksamheten utvecklas.

För att ytterligare kunna utveckla de internationella programmen har vi under år 2020 inlett en ny form av myndighetssamverkan tillsammans med Svenska institutet (SI), genom att långtidshyra en av sex gästbostäder vid SI Paris i Frankrike. Trots att flertalet vistelser ställdes in under 2020 på grund av pandemin, har båda myndigheterna haft positiva erfarenheter och önskar därför fortsätta utveckla samverkan och förlänga samverkansavtalet till år 2022.

De internationella programmens samverkansprojekt runt om i Sverige möts av ett positivt gensvar från regioner och lokala aktörer i olika delar av landet. Förutom direkt ekonomiskt stöd, bidrar vi med expertkompetens, internationella kontakter och arbetsmetoder. Samverkansprojekten runt om i landet ska fortsatt prioriteras och utvecklas.

Konstnärsnämndens mångåriga erfarenhet av att driva residens inom olika konstformer gör oss till experter med betydelsefull konsulterande roll för residensaktörer. Myndigheten har varit initiativtagare till ett nationellt konstområdesöverskridande nätverk för konstnärliga residens. Tillsammans med ett roterande regionalt värdskap för den årliga residenskonferensen, skulle Konstnärsnämnden kunna ta en koordinerande roll i nätverket för att tillgodose behovet hos det omfattande antal konstnärliga residens som har utvecklats i Sverige de senaste åren.

I syfte att undersöka behovet av internationella program inom konstområden som idag inte har egna program, har Konstnärsnämnden framgångsrikt genomfört mindre pilotprojekt inom flera konstområden. Konstnärsnämnden önskar utveckla internationella program inom de konstområden som idag inte har det, med början inom teater- och cirkusområdena. Detta skulle innebära att vi har internationella program för samtliga konstområden inom scenkonstområdet. Inom perioden 2022–2024 önskar vi även utreda behovet av och inrätta ett internationellt program inom filmområdet.

3.2.1. Internationella programmet inom bild och form – anslag 5:2, ap.1

Iaspis, International Artist Studio Program in Sweden, är myndighetens internationella program för bild- och formkonstnärer. Detta konstfält förändras snabbt och särskilt inom formområdet finns behov av att kartlägga konstnärernas förutsättningar.

Under den pågående pandemin har Iaspis verksamhet fortsatt, men har anpassats till de rådande förutsättningarna. Residensvistelser och expertbesök har fått skjutas upp eller genomföras i nya digitala format. Flera digitala format har visat sig vara framgångsrika och kommer att kunna bidra till verksamhetens utveckling även efter pandemin.

För att stimulera till utbyte i geografiska områden som vi idag har litet eller inget utbyte med, krävs kunskapsuppbyggnad och stöd av internationell expertkompetens. Former för hur detta skulle kunna organiseras kommer under perioden att undersökas. År 2020 inrättades till exempel formatet ”Strategiska internationella samarbetsprojekt” och expertbesök i form av ”Curators in residence”. Dessa nya format kommer vi att fortsätta att utveckla.

Vi ser också fortsatt utvecklingspotential för internationalisering i hela landet genom våra samverkansprojekt med regionala och lokala parter. Parterna har olika förutsättningar och erfarenhet av internationella utbyten och vi kan stärka dem genom rådgivning och delade kostnader. Projekten anpassas till unika behov och sammanhang där samverkansparternas nätverk är avgörande för att våra insatser ska nå lokalt verksamma konstnärer i hela landet.

3.2.2. Internationella dansprogrammet – anslag 5:2 ap.6

Internationaliseringen är stark inom dansområdet och yrkesverksamma konstnärer rör sig ofta mellan olika länder. Att bedriva residens inom dansområdet bidrar till nationell och internationell spridning av konstnärlig produktion och kommer att bidra till återhämtningen av dansområdets internationella arbetsmöjligheter efter pandemin. Region Jämtland Härjedalen har tillkommit som ny samarbetspart och vår samverkan med Svenska institutet i Paris har möjliggjort etableringen av ett nytt dansresidens vid *La Place Centre culturel Hip Hop*, där syftet har varit att bredda de konstnärliga uttryck vi riktar våra dansresidens mot. Samarbetet med lokala, regionala och

internationella parter kring internationella residensprogram ska fortsätta utvecklas. En fortsatt satsning på det internationella dansprogrammet genom fler nationella och internationella samverkansprojekt och expertbesök är av stor vikt för dansområdets utveckling.

3.2.3. Internationella musikprogrammet – anslag 5.2 ap.6

Internationella musikprogrammet syftar till att stödja internationaliseringen för musikkonstnärer samt att främja utbytet mellan svenska och utländska konstnärer. Vi har de senaste åren intensifierat samarbetet med Export Music Sweden, framför allt kring informationsinsatser som ska underlätta för musikkonstnärer att vara verksamma internationellt. Insatser som är viktigare än någonsin, då musikbranschen som till stor del är internationell, har drabbats hårt av pandemins effekter.

Konstnärsnämnden har utvecklat internationella residens både i Sverige och utomlands. Residensen har olika utformning och inriktning för att möta den bredd som finns på musikområdet. Behoven skiljer sig åt mellan musikområdets olika delar, men också mellan utövare och upphovspersoner. Under 2019 inledde vi ett nytt samarbete med lokala och regionala parter i Sundsvall kring ett internationellt studioresidens och under 2020 inrättades ett nytt residens i Berlin för musikkonstnärer inom elektronisk populärmusik. Musikprogrammet behöver fortsätta utvecklas för att kunna främja internationaliseringen inom fler delar av musikområdet samt för att möta behovet från yrkesverksamma konstnärer inom fler musikaliska uttryck.

3.2.4. Internationella program för fler konstområden

Konstnärsnämndens internationella program syftar till att främja internationaliseringen för konstnärer och utbytet mellan sverigebaserade och utländska konstnärer, verksamma i andra delar av världen. Programmen bidrar till större nätverk, som i sin tur kan leda till fler arbetstillfällen. Internationella sammanhang kan också bidra till konstnärlig utveckling. Pandemins påverkan på konst- och kulturlivet har gjort främjandeinsatser än viktigare och då även främjandet av internationaliseringen inom samtliga konstområden.

Omvärldens intresse för svensk scenkonst och dramatik ökar. Särskilt inom scenkonst för barn och unga ligger svenska konstnärer i framkant. Teaterområdet har, i jämförelse med andra konstområden, en låg grad av internationalisering. Intresset från enskilda konstnärer att söka bidrag för internationella samarbeten ökar dock och Konstnärsnämndens pilotverksamhet att utlysa internationella vistelser vid gästbostäder har varit framgångsrika. Vi önskar därför inrätta ett internationellt program inom teater från och med år 2022.

Den samtida cirkusen har till stor del en internationell arena och många konstnärer är beroende av en arbetsmarknad större än Sverige för att kunna vara verksamma. Konstnärsnämnden kommer att genomföra ett pilotresidens för cirkuskonstnärer under 2021, och önskar om detta faller väl ut att inrätta ett internationellt program inom cirkus från och med år 2022. Med utökad uppdrag att bedriva internationella program även inom teater- och cirkusområdena, skulle Konstnärsnämnden från år 2022 ha internationella program inom samtliga scenkonstområden.

Intresset för svensk film växer internationellt och svensk film vinner många priser vid olika filmfestivaler. Detta medför att Konstnärsnämnden får in allt fler ansökningar om egeninitierade arbetsvistelser, resor för research och deltagande vid filmfestivaler. På filmområdet finns även Svenska Filminstitutet, som främjar svensk film i utlandet och har viss bidragsgivning som inkluderar deltagande vid filmfestivaler med mera. Konstnärsnämnden kommer att kartlägga behovet av ett internationellt program inom filmområdet, och hur ett sådant bäst kompletterar

Svenska Filminstitutets olika internationella stöd, för att senare under perioden även inrätta ett internationellt program inom filmområdet.

3.3. Kulturbryggan

Kulturbryggan - anslag 5:2, ap.7

Prioriteringar: Stärkt infrastruktur och ökad försörjningsförmåga för nyskapande kultur.

De rådande omständigheterna har blottlagt hur sårbar kultursektorn är när konstnärernas möjlighet att vara yrkesverksamma inskränks. Det gäller inte minst för de konstnärliga yttringar som verkar i marginalen och vars konkurrenskraft var begränsad redan innan pandemin. Den allra mest banbrytande konsten har sällan en uppenbar plats att verka på och inte nödvändigtvis några intäkter vid sidan av Kulturbryggans bidrag.

Det finns därför behov av långsiktiga insatser som främjar framväxten av nya konstnärliga praktiker och uttryck. Under perioden kommer Kulturbryggan att revidera strukturbidraget för att ytterligare stärka infrastrukturen för nyskapande kultur. Förhoppningen är att det på sikt ska bidra till att öka antalet ändamålsenliga ansökningar inom projektbidraget.

Kulturbryggan har initierat ett projekt som syftar till att bredda finansieringen av nyskapande kulturverksamhet. Genom samverkan med relevanta aktörer ska Kulturbryggan söka upp, samordna och bidra till att nya finansieringsalternativ på sikt kan etableras.

Förstärkningen av anslaget är nödvändig för att denna process långsiktigt ska ge effekt och för att inte bidragsgivningen inom Kulturbryggans andra bidragsformer ska urholkas.

4. Konstnärers ekonomiska och sociala villkor

Konstnärsnämnden - anslag 5:1, ap.1

Prioriteringar: Utveckla Konstnärsguiden; Effektivisera och utveckla vår statistik- och kunskapsinhämtning; Förstärka de personella resurserna inom utredning för att möta behovet av stärkt analysarbete.

Pandemin har som tidigare nämnts haft omfattande och långtgående konsekvenser för konstnärers möjlighet att vara yrkesverksamma. Framöver krävs långsiktiga och samordnade insatser för att skapa hållbara ekonomiska villkor för konstnärerna. Konstnärsnämndens uppdrag att genom kunskapsuppbyggnad, tvärsektoriell samverkan och information till berörda parter främja de ekonomiska villkoren för konstnärligt yrkesverksamma är långsiktigt samt omfattar hela konstnärgruppen, det vill säga yrkesverksamma konstnärer inom alla konstområden, oavsett om de söker stipendier och bidrag hos myndigheten eller inte.

Konstnärsguiden är ett etablerat varumärke och en plattform för myndigheten att informera om skatte- och trygghetssystemens regelverk. Genom denna kontaktyta får vi, i dialog med konstnärerna, kunskap och återkoppling om konstnärernas behov och villkor. Vi ser värdet av att samordna våra regeringsuppdrag om konstnärers villkor med rådgivningen inom ramen för Konstnärsguiden. Det skulle innebära en effektivisering av den utåtriktade kommunikationen; dels till konstnärerna om trygghetssystemen, dels till andra myndigheter och organisationer om konstnärers villkor och arbete. Målsättningen är att Konstnärsguiden i utvecklad form, ska fungera mer dynamiskt och interaktivt. Den kommer att lanseras på myndighetens nya hemsida, som släpps under 2021.

Konstnärsnämndens statistik och kunskapsinhämtning handlar om att skapa överblick av ett fält som omfattar olika konstområden och yrkestillhörigheter med varierande förutsättningar. Våra tidigare rapporter om konstnärsgruppens inkomster, demografi och sociala villkor har varit mycket breda och innehållsrika. De har publicerats med ett intervall på ca 10 år. För att kunna möta efterfrågan av statistik från regeringen, regioner och kulturbranschen i övrigt, behöver statistikinhämtningen effektiviseras. Målsättningen är att med kortare intervall kunna erbjuda statistik om yrkesverksamma konstnärer anpassad till aktuella behov och frågeställningar. Vi har under hösten påbörjat ett arbete i samverkan med Myndigheten för kulturanalys, där vi avser att ta fram metoder för att, via registerdata, kunna analysera konstnärers inkomster, ekonomiska och sociala villkor.

Konstnärsguiden och statistikinhämtningen är centrala insatser för att myndigheten på ett adekvat och effektivt sätt fortsatt ska kunna följa utvecklingen samt ge råd och rekommendationer till såväl konstnärer som till andra myndigheter och till regeringen. Regeringen vill ha information – analys och bedömning av utvecklingen – i frågor som även inbegriper andra delar av myndighetens kärnverksamhet. En sådan analys är också nödvändig internt, för att myndigheten på ett relevant sätt ska kunna utveckla alla delar av verksamheten. Det ställer stora krav på de personella resurserna inom utredning och analys: att utveckla och underhålla Konstnärsguiden; att utveckla och effektivisera hela myndighetens uppföljning och statistikarbete; att utreda, analysera och publicera rapporter och andra kunskapsunderlag om konstnärers ekonomiska och sociala villkor.

5. Organisation och förvaltning

Prioriteringar: Myndighetens verksamhetskostnader bör i högre grad finansieras av förvaltningsanslaget. Långsiktiga digitala satsningar behöver finansieras.

En förutsättning för att kunna klara myndighetens uppdrag är att det finns resurser för att säkerställa att myndigheten fungerar väl och har en effektiv och hållbar organisation. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla och effektivisera verksamheten. Antalet anställda vid myndigheten har under ett antal år vuxit, vilket har bidragit till behovet av att se över befintlig organisation. Syftet med organisationsförändringen är att skapa en organisationsstruktur som är enkel och tydlig samt anpassad utifrån verksamhetens krav och möjlighet att leda myndigheten på ett ändamålsenligt, effektivt och tillitsbaserat sätt. Den nya organisationen kommer att bestå av två avdelningar: Avdelningen för analys, utveckling och administration och Avdelningen för stipendier och internationella program. Kommunikationen och kunskapsöverföringen mellan avdelningarna kommer att underlätta myndighetens övergripande processer och direktören får tillsammans med avdelningscheferna en möjlighet att på ett transparent och tillitsbaserat sätt leda och styra verksamheten.

För att möta de behov som finns och för att det ska finnas en stabil grund för att finansiera verksamheten är vår bedömning att förvaltningsanslaget behöver höjas. Anslaget har under många år legat på ungefär samma nivå och den uppräknings som har gjorts har inte ens kunnat täcka löneökningen på myndigheten som under flera år har varit lägre än löneökningsgraden i samhället generellt. Samtidigt har verksamheten vuxit och utvecklats genom nya uppdrag och mer medel för bidragsgivning. Ett flertal rekryteringar har genomförts under senare tid och vid dessa tydliggörs att myndighetens löneläge är lågt i jämförelse med jämförbara myndigheter. Att kunna öka löneutrymmet, kommer att vara avgörande för att på sikt rekrytera och behålla kompetent personal. De samlade förvaltningskostnaderna ökar genom möjligheten att finansiera

viss del av dessa med medel från sakanslagen, men på sikt blir det ohållbart att ta för stor del av för stipendier och bidrag avsatta medel.

Värt att erinra om är att förvaltningsanslaget även finansierar arbetet med bevakning, utredning och analys av sociala och ekonomiska villkor, de flesta regeringsuppdrag i regleringsbrev, verksamhetsutveckling och större delen av den löpande förvaltningen. Förvaltningsanslaget finansierade år 2020 knappt 50 % av de samlade verksamhetskostnaderna.

Under de kommande åren finns en rad behov i verksamheten som behöver tillgodoses. Myndighetsövergripande insatser inom digitalisering och kommunikation är resurskrävande och särskilt prioriterade utvecklingsområden. Satsningar på digitalisering är centrala för att verksamheten ska utvecklas och myndigheten ska kunna leva upp till de krav och förväntningar som finns på en modern digital förvaltning. Målet är att myndigheten även framgent ska kunna möta såväl regeringens som konstnärers och medarbetares behov, med en relevant och effektiv verksamhet. För en effektiv bidragshantering, för att svara mot de behov som finns såväl externt som i verksamheten samt för en rättssäker och transparent process, krävs att systemstödet för bidragshanteringen utvecklas.

Det handlar om att:

- ge ett bra stöd till dem som vänder sig till myndigheten, särskilt konstnärer som ansöker om stipendier och bidrag
- använda digitala verktyg för att utveckla effektiva processer och rutiner samt för att förändra och ensa arbetssätt inom myndigheten
- utforma en ny tillgänglig webbplats, väl integrerad med e-tjänsten för ansökan om stipendier och bidrag

Om förvaltningsanslaget inte höjs, kommer myndigheten att ytterligare behöva se över vilka verksamhetskostnader som kan finansieras med medel från sakanslag. Målsättningen är dock att så stor del som möjligt av den totala budgeten på olika sätt ska komma konstnärerna till del.

6. Ekonomiska villkor

Tabell 1. Verksamhetens finansiering, tkr

Anslag som disponeras av Konstnärnämnden	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Anvisat	Förslag	Förslag	Förslag
Uo 17 1:2 ap.14 (ram)	290 000	154 000	0	0	0
Bidrag till konstnärer med anledning av Covid-19					
Uo 17 5:1 ap.1	22 467	22 568	26 568	30 568	34 568
Konstnärnämnden (Ram)					
Uo 17 5:2 ap.1	94 205	110 743	115 743	120 743	125 743
Visningsersättning samt bidrag åt bild och formkonstnärer (ram)					
Uo 17 5:2 ap.4	17 879	19 992	20 992	21 992	22 992
Långtidsstipendier (ram)					
Uo 17 5:2 ap.6	53 608	63 012	73 012	83 012	93 012
Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film (ram)					
Uo 17 5:2 ap.7	29 618	31 200	32 200	33 200	34 200
Bidrag till nyskapande kultur - Kulturbryggan (ram)					
Uo 17 5:2 ap.16	7 084	8 097	8 097	8 097	8 097
Statliga ålderspensionsavgifter (ram)					
Uo 17 10:1 ap.3	4 270	4 270	4 270	4 270	4 270
Bidrag till Konstnärnämndens filmstöd (ram)					
Summa	519 132	413 882	280 882	301 882	322 882

6.1. Ekonomiska villkor för förvaltningsanslaget

6.1.1 Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Konstnärnämndens kredit på räntekonto för år 2020 är 2 200 tkr vilket motsvarar ca 10,0 procent av tilldelat förvaltningsanslag. En räntekontokredit på 2 200 tkr bedöms räcka även kommande år.

6.1.2 Anslagskredit på förvaltningsanslaget

Konstnärnämnden disponerar för år 2020 en anslagskredit på 674 tkr (3 procent av förvaltningsanslaget). En kredit på 3 procent bör räcka även den kommande treårsperioden. Konstnärnämnden har den senaste femårsperioden inte behövt använda anslagskrediten.

6.1.3 Ackumulerad anslagsbehållning

Konstnärnämnden har på förvaltningsanslaget (17.5.1 ap.1) för 2020 en utgående anslagsbehållning på 674 tkr. Hela detta belopp får myndigheten disponera 2021. Det motsvarar 3 procent av anslagsnivån för 2020 (22 481 tkr). Övriga anslagsposter får 2021 inte disponera någon anslagsbehållning från 2019.

6.2. Investeringar

Tabell 2. Investeringar i anläggningstillgångar. Belopp i tkr.

	2021	2022	2023	2024
	Prognos	Förslag	Förslag	Förslag
IB lån i Riksgäldskontoret	973	4 500	7 000	7 000
Beräknad nyupplåning	4 000	3 400	1 500	500
Beräknad amortering	473	900	1 500	1 500
UB lån i Riksgälden	4 500	7 000	7 000	6 000
Beslutat/Föreslagen låneram	7 000	7 000	7 000	7 000
Beräknad ränteutgift	25	50	70	60
Ränteantagande för nyupplåning	1%	1%	1%	1%
Finansiering räntor o amorteringar				
17 5:1 ap.l. Konstnärsnämnden	498	950	1 570	1 560

Konstnärsnämndens låneram i Riksgälden uppgår till 7 000 tkr. Myndigheten bedömer att investeringsramen för de kommande åren fortsatt behöver vara 7 000 tkr.

Bedömningen görs mot bakgrund av följande:

- Utveckling av en ny webbplats påbörjades under 2020. Det arbetet beräknas pågå under 2021 och 2022.
- Ansökningssystemet motsvarar i dag inte de behov myndigheten har. Investeringar behöver göras i en förbättrad e-tjänst för ansökan om stipendier och bidrag. Investeringar behöver också göras i digitala verktyg för uppföljning och statistik.

6.3. Bemyndiganden

Konstnärsnämnden har för budgetåret 2021 erhållit bemyndiganden för de åtaganden som avser långtidsstipendier (som mest tio år), femåriga och tvååriga arbetsstipendier samt pensionsbidrag. I myndighetens bemyndiganden ingår även de långtidsstipendier som fördelas av Sveriges Författarfond. Begäran om bemyndiganden nedan är utifrån oförändrade anslagsnivåer för Konstnärsnämnden. Vid oförändrad anslagsnivå kommer behovet av bemyndiganderam 2022 att vara 200 000 tkr för att sedan behöva höjas till 200 000. Den för myndigheten låga nivån på bemyndiganden 2019–2020 beror på att det nästan inte är några tioåriga stipendier som gick ut under dessa år. Det gör att de framtida åtagandena är förhållandevis låga och att det inte tas några nya beslut om tioåriga stipendier. För 2021 har antalet tioåriga långtidsstipendier ökat med 14 och under år 2022 kommer ett antal nya tioåriga stipendier utses.

Tabell 3. Begäran om bemyndiganden vid oförändrad verksamhet. Belopp i tkr.

	2020 Utfall	2021 prognos	2022 prognos	2023 prognos	2024 prognos
Ingående åtaganden	132 757	121 380	147 000	197 000	197 000
Nya åtaganden	27 059	70 000	75 000	40 000	40 000
Infriade åtaganden	38 437	44 380	25 000	40 000	40 000
Utestående åtaganden vid årets slut	121 380	147 000	197 000	197 000	197 000
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	196 000	196 000	200 000	200 000	200 000

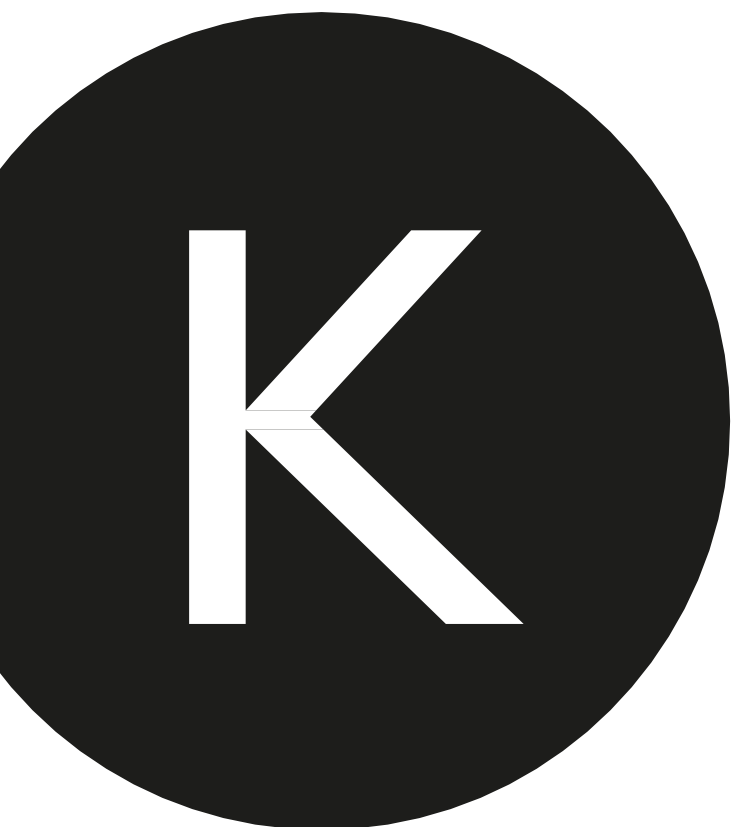
Den i detta budgetunderlag ingående begäran om utökningar av fleråriga stipendier leder till behov av höjda bemyndiganderamar. Ett beslut om ett tioårigt långtidsstipendium under ett år leder till en betalning på ca 150 tkr det året samt ett utestående åtagande vid årets slut på ca 1,4 mnkr som behöver täckas i bemyndiganderamen. Vid beslut om ökade medel till stipendier och bidrag behöver Regeringskansliet och Konstnärsnämnden reda ut hur det påverkar behovet av ändrad bemyndiganderam.

6.4. Sammanställning av medelsbehov

Tabell 4. Sammanställning av beräknat ökat medelsbehov i relation till 2021 års anslagsnivå. Belopp i tkr.

Anslag	2022	2023	2024
Uo 17 5:1 ap.1	4 000	8 000	12 000
Konstnärsnämnden (ram) ¹			
Uo 17 5:2 ap.1	5 000	10 000	15 000
Visningsersättning samt bidrag åt bild och formkonstnärer (ram)			
Uo 17 5:2 ap.4	1 000	2 000	3 000
Långtidsstipendier (ram)			
Uo 17 5:2 ap.6	10 000	20 000	30 000
Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film (ram)			
Uo 17 5:2 ap.7	1 000	2 000	3 000
Bidrag till nyskapande kultur - Kulturbryggan (ram)			

¹Syftet med ökningen av förvaltningsanslaget är att minska finansieringen från sakanslagen.

Konstnärnämnden är en statlig myndighet under regeringen som främjar konstnärlig utveckling och nyskapande kultur. Vårt uppdrag omfattar verksamma konstnärer i hela landet, inom samtliga konstområden. Vi fördelar stipendier och bidrag, främjar internationellt konstnärligt utbyte samt analyserar och sprider kunskap om konstnärers ekonomiska och sociala villkor. Vi samverkar regionalt, nationellt och internationellt, med myndigheter och organisationer, såväl inom sektorn som tvärssektoriellt.

Läs mer om oss på www.konstnarsnamnden.se